

Stiftelsesklagenemnda

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i sak 2023/0206

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse av klage av 13. oktober 2022 fra Terje Østmoe og Ivar Johan Wallin på Stiftelsestilsynets vedtak av 29. september 2022 og 27. mars 2023 om oppnevning av styreleder og to styremedlemmer i Stiftelsen Christiania Opfostringshus (org.nr. 975 623 343).

Spørsmålet i klagesaken er om Stiftelsestilsynets oppnevning er i samsvar med tilsynets myndighet til å oppnevne styremedlemmer etter stiftelsesloven § 29 første ledd.

Stiftelsesklagenemndas kompetanse og sammensetning

Stiftelsesklagenemndas kompetanse er fastsatt i lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven) § 7a. Etter bestemmelsen avgjør Stiftelsesklagenemnda klager på enkeltvedtak som er fattet av Stiftelsestilsynet etter blant annet stiftelsesloven.

Stiftelsesklagenemnda kan prøve alle sider av saken, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 34. Klagen er framsatt i rett tid og vilkårene for å behandle klagen er til stede, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 32.

Ved behandlingen og avgjørelsen av klagen i Stiftelsesklagenemnda deltok lederen Gudmund Knudsen og medlemmene Kamilla Silseth og Henning Sollid.

Sakens bakgrunn i hovedtrekk

Stiftelsestilsynet fattet 29. september 2022 vedtak om midlertidig oppnevning av styreleder og to styremedlemmer i Stiftelsen Christiania Opfostringshus (heretter stiftelsen).

Stiftelsestilsynet oppnevnte advokat Anne Helsingeng 6. mai 2022 til styreleder i stiftelsen. Den 28. september 2022 anmodet hun tilsynet om å forlenge oppnevningen av henne, og hun anmodet samtidig tilsynet om å oppnevne Siri Blegen-Skollerud og Lars Erik Hoel som nye styremedlemmer i stiftelsen. Grunnen var at det fortsatt var behov for å få gjennomført nødvendige endringer i forvaltningen av stiftelsen og endre stiftelsens vedtekter samt at styret ikke var forsvarlig sammensatt med tanke på oppgavene som måtte utføres. Det ble vist til at stiftelsen hadde særlig behov for kompetanse innen økonomi, styring og forvaltning, og at de to kandidatene ville fylle dette behovet. Stiftelsestilsynet fattet 29. september 2022 vedtak i tråd med styrelederens ønske, og la vekt på at styret da ville oppfylle vedtektene § 5 som bestemmer at styret skal ha fem styremedlemmer. Fram til dette hadde styret vært uten kompetent styre etter at tre av organisasjonene som etter vedtektene § 5 har oppnevningssmyndighet til styret hadde trukket seg.

Stiftelsestilsynets vedtak 29. september 2022 trådte i kraft umiddelbart og hadde virkning fram til 1. april 2023.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

Stiftelsestilsynets vedtak 29. september 2022 ble påklaget av Terje Østmoe og Ivar Johan Wallin (heretter klagerne) 13. oktober 2022. Østmoe er styremedlem i stiftelsen. Han er oppnevnt av Foreningen TECOS (heretter TECOS eller foreningen) som etter vedtektene § 5 har rett til å oppnevne to styremedlemmer i stiftelsen. Wallin er daglig leder i selskapet Skills Økonomi AS. Han gjør gjeldende at han er forretningsfører og derfor etter vedtektene § 5 er styremedlem i stiftelsen. Vedtektene § 5 gir forretningsføreren myndighet til å oppnevne ett styremedlem med varamedlem.

Klagerne mener at Stiftelsestilsynets oppnevning av styremedlemmer er i strid med vedtektene § 5 fordi styret med dette fikk seks styremedlemmer, mens stiftelsen etter vedtektene § 5 maksimalt kan ha fem medlemmer. Det anføres også at styret etter oppnevningen er u hensiktsmessig sammensatt. I klagen stilles det videre spørsmål ved styreleders honorar og prosessen i forkant av tilsynets oppnevning.

I e-post til Stiftelsestilsynet 28. oktober 2022 anmodet klagerne om utsatt iverksetting av Stiftelsestilsynets vedtak om oppnevning av styreleder og to styremedlemmer i stiftelsen, jf. forvaltningsloven § 42. Anmodningen ble gjentatt i brev til tilsynet 31. oktober 2022 fra advokat Robert Heiberg Kahrs, som da representerte klagerne. I e-post 29. mars 2023 til Stiftelsesklagenemnda opprettholdt klagerne anmodningen om utsatt iverksetting av vedtaket. Stiftelsesklagenemnda besluttet 30. mai 2023 å ikke etterkomme anmodningen.

Stiftelsen v/styreleder innga merknader til klagen 28. november 2022. Det framgår her at flertallet i styret ikke deler klagerens syn om at styret er ulovlig sammensatt. Grunnen til det er at Ivar Johan Wallin etter flertallets syn ikke er forretningsfører i stiftelsen, samt at flertallet heller ikke er enig i at Øivind Christophersen er avsatt som styremedlem i stiftelsen.

Klagerne sendte merknader til Stiftelsestilsynet ved e-post 16. februar 2023. Det framgår her at klagerne var bekymret over utviklingen i stiftelsen, og viste til at forslagene til vedtektsendringer som styret hadde sendt inn til Stiftelsestilsynet 10. februar 2023. Etter klagerens syn tyder forslagene på at styreleder ønsker å gjøre stiftelsen om til et eiendomsselskap, noe som er i strid med stiftelsens formål. Klagerne anførte også at det ikke er behov for to økonomer og eiendomsutviklere i styret, og at styremedlemmene heller bør ha kompetanse innenfor utfordringer hos barn og unge som lider av omsorgssvikt. Dette ville etter klagerens oppfatning være bedre i tråd med stiftelsens formål. I e-posten gjøres det også gjeldende at det foreligger økonomiske koblinger mellom de oppnevnte styremedlemmene.

Stiftelsestilsynet har vurdert klagen, men fant ikke grunn til å omgjøre vedtaket. Tilsynet oversendte saken med sin innstilling til Stiftelsesklagenemnda 21. mars 2023.

Ettersom Stiftelsestilsynets vedtak 29. september 2022 løp ut 1. april 2023, traff Stiftelsestilsynet 27. mars 2023 vedtak om forlenget virkning av styreoppnevningen til senest 1. oktober 2023.

Stiftelsesklagenemnda mottok kommentarer i klagesaken fra Øivind Christophersen 11. april 2023. Christophersen er oppnevnt til styremedlem av TECOS. Christophersen er uenig i klagerens framstilling av saken, herunder at TECOS skal ha fattet vedtak om å oppheve hans mandat som representant for foreningen.

Klagerne innga merknader til Stiftelsesklagenemnda 17. april 2023. Klagerne viste der blant annet til at Christophersen etter deres oppfatning er et illegitimt medlem i styret. Grunnen til det er at han er suspendert fra TECOS og fratatt sitt verv i stiftelsen. Klagerne opplyste også

at det var berammet en ekstraordinær generalforsamling i foreningen 20. april 2023 for å avgjøre om Christophersen skulle ekskluderes.

Den 9. mai 2023 sendte TECOS e-post til stiftelsen v/styreleder, med Stiftelsesklagenemnda i kopi. Foreningen informerte om at det i ekstraordinær generalforsamling 20. april 2023 var besluttet at Øivind Christophersen var ekskludert fra foreningen, og at hans styreverv i stiftelsen derved også var trukket tilbake med umiddelbar virkning.

Stiftelsesklagenemnda innhentet opplysninger fra Brønnøysundregistrene 12. mai 2023. Nemnda fikk opplyst at Skills Økonomi AS ble registrert som regnskapsfører i stiftelsen 26. juli 2021, og senere registrert som forretningsfører 22. oktober 2021. Nemnda fikk også opplyst at Ivar Johan Wallin aldri har vært registrert som styremedlem i stiftelsen.

Klagerne har sendt inn ytterligere merknader i saken 16. mai 2023. Klagerne opprettholdt sine anførsler om styrevervet til Øivind Christophersen, og gjorde gjeldende at vedtak fattet av stiftelsen, etter at Stiftelsestilsynet ble informert om at Christophersen var suspendert og fratatt sitt mandat, må anses ugyldige. Klagerne opplyste også at grunnen til at Wallins styreverv ikke var blitt meldt til tilsynet, var at Christophersen hadde motarbeidet dette. Klagerne hevdet like fullt at Wallin reelt sett er et styremedlem i stiftelsen, i kraft av sin rolle som forretningsfører.

Stiftelsesklagenemnda mottok merknader fra TECOS 19. og 22 mai 2023. Merknadene knytter seg til styrets søknad om vedtektsendringer, som er til behandling hos Stiftelsestilsynet, ikke nemnda. Merknadene er dermed ikke av betydning for klagesaken.

Klagerne sendte inn ytterligere merknader i saken 5. og 7. juni 2023. Stiftelsesklagenemnda kan ikke se at det her framkommer nye opplysninger av betydning for klagesaken.

Stiftelsesklagenemnda holdt nemndsmøte og avgjorde saken 19. juni 2023.

Stiftelsestilsynets vedtak

Vedtaket av 29. september 2022 lyder:

«1. Som styreleder i CHRISTIANIA OPFOSTRINGSHUS, org. nr. 975 623 343, oppnevnes

Navn: Anne Helsingeng

[...]

2. Som styremedlemmer i stiftelsen oppnevnes

Navn: Siri Blegen-Skollerud

[...]

Navn: Lars Erik Hoel

[...]

3. Stiftelsestilsynet gjør unntak fra bestemmelsene i vedtektene § 5 om at styremedlemmer oppnevnes for to år av gangen og at styret oppnevner sin leder. I perioden som vedtaket

gjelder skal styret bestå av laveste tre og høyeste fem medlemmer og styremedlemmene oppnevnes for en avgrenset periode. I samme perioden er det også Stiftelsestilsynet som oppnevner styreleder.

4. *Oppnevningene og unntakene fra vedtektene vedtas med virkning fra 29. september 2022 til styret har endret vedtektenes bestemmelser om valg av styre og nytt styre er oppnevnt. Vedtaket gjelder likevel ikke lenger enn til 1. april 2023.»*

Vedtaket ble ved Stiftelsestilsynets vedtak 27. mars 2023 forlenget til 1. oktober 2023.

Stiftelsestilsynets vedtak er hjemlet i stiftelsesloven § 29 første ledd. Tilsynet hadde oppnevnt Anne Helsingeng til styrets leder 6. mai 2022. Grunnen til at hun ble oppnevnt var at styret skulle være vedtaksfør, slik at det kunne utarbeides nye vedtektsbestemmelser for hvordan styremedlemmer skulle velges i fremtiden. Bakgrunnen var at styret på dette tidspunktet bare hadde to styremedlemmer og at tre av fire vedtektsbestemte oppnevningsorgan ikke lenger ønsket å være det. Det var dermed ingen som kunne oppnevne nye styremedlemmer i stiftelsen slik at den fikk et fulltallig styre.

Grunnen til at Stiftelsestilsynet forlenget oppnevningen av styreleder i vedtakene 29. september 2022 og 27. mars 2023 var det fortsatte behovet for å få gjennomført nødvendige endringer i forvaltningen av stiftelsen og vedtektsendringer. Tilsynet viste til at det har vært betydelig arbeid med å få kontroll på forvaltningen og at det ikke har vært mulig for styreleder å komme i mål innen den opprinnelige perioden hun var oppnevnt for. Grunnen til at tilsynet oppnevnte to nye styremedlemmer i vedtaket 29. september 2022 var at styresammensetningen i stiftelsen etter Stiftelsestilsynets syn ikke var i samsvar med vedtektene, og at det var viktig å få på plass det antallet styremedlemmer som vedtektene bestemmer.

Klagernes anførsler

Klagernes anførsler kan – slik nemnda forstår dem – sammenfattes slik:

- Det er uklart hvem som utgjør stiftelsens lovlige styre, og dermed også tvil om lovligheten av Stiftelsestilsynets vedtak.
- Skills Økonomi AS, som eies og drives av Ivar Johan Wallin, er registrert som forretningsfører for stiftelsen i Enhetsregisteret. Skills Økonomi AS har hatt oppgaver utover generell regnskapsførsel, blant annet utarbeidelse av leieavtaler og administrering av kontraktsforhandlinger. Skills Økonomi AS forhandler i disse dager om nye forsikringsavtaler, og har løpende kontakt med Norsk Eiendomsforvaltning som drifter eiendommene. Etter vedtektene skal forretningsfører være en del av stiftelsens styre. Wallin er dermed både forretningsfører og styremedlem i stiftelsen. Stiftelsens styre hadde altså tre styremedlemmer oppnevnt av kompetente organer før Stiftelsestilsynet fattet vedtak om oppnevning av styreleder og to nye styremedlemmer. Tilsynet har dermed utnevnt ett styremedlem for mye.
- Øivind Christophersen er ikke berettiget til å sitte i styret som representant for TECOS. Foreningen har ved flere anledninger besluttet at han ikke er ønsket i foreningen eller som representant for TECOS i stiftelsen. Han har til tross for dette opptrådt illojalt og ikke forholdt seg til disse beslutningene. I ekstraordinær generalforsamling 20. april 2023 ble det besluttet at Christophersen er ekskludert fra

foreningen og stiftelsen ble 9. mai 2023 informert om at Christophersen fra samme dato var trukket tilbake som foreningens representant i stiftelsens styre. Christophersen er dermed et ulovlig medlem av stiftelsens styre, og vedtak fattet av stiftelsen etter at Stiftelsestilsynet ble informert om at Christophersen var suspendert og fratatt sitt mandat, må anses ugyldige.

- Fra Foreningen TECOS er Terje Østmoe og Gjert Løfgren nå valgt som nye styremedlemmer i stiftelsen.
- Det er stor sannsynlighet for at det er økonomiske koblinger mellom styremedlemmene som er oppnevnt. Styreleder har eierinteresser i felles prosjekt med et styremedlem, og har skrevet bok sammen med mor til et annet styremedlem. Styreleder har klart valgt sine styremedlemmer med omhu for å oppnå enstemmighet, med dertil hensikt å endre stiftelsens vedtekter for egen interesse.
- Vi er uenig i prosessen i forbindelse med oppnevningen av nye styremedlemmer i stiftelsen. Oppnevningen har blitt gjort på anmodning fra midlertidig oppnevnt styreleder. De øvrige i styret ble ikke informert om anmodningen og det var ikke tatt opp i et formelt styremøte. En midlertidig valgt styreleder kan ikke på egen hånd diktere styrets sammensetning utenom vedtektsfestede medlemmer.
- Utviklingen i stiftelsen er urovekkende. Forslagene til vedtektsendringer i stiftelsen som gjelder styrets sammensetning (innsendt til Stiftelsestilsynet 10. februar 2023), er rettet mot å gjøre stiftelsen om til et eiendomsselskap i strid med stiftelsens formål.
- Det er ikke nødvendig med to økonomer og eiendomsutviklere i styret. Slik kompetanse kan leies inn utenfra. Stiftelsens styremedlemmer bør i hovedsak ha kompetanse på utfordringer hos barn og unge som lider av omsorgssvikt. Dette vil være best i tråd med stiftelsens formål. To høyt kvalifiserte og egnede kandidater fra hovedverneombudet i Oslo har avgitt villighetserklæringer, og ble foreslått for tilsynet i mars 2022. Det ble godkjent av saksbehandler, men Øivind Christophersen nektet å akseptere kandidatene. Kort tid etter valgte tilsynet å oppnevne midlertidig styreleder.
- Styreleder har opptrådt truende overfor klagerne, blant annet i styremøte 1. november 2022. Klagerne tolker anstrengelsene for å desavuere Wallin som forretningsfører og det nylig innsendte forslaget fra styreleder om å fjerne ett av TECOS vedtektsfestede oppnevningsmandat som en start på de varslede konsekvensene.
- Stiftelsen har mottatt en faktura fra styreleder for styrearbeid på 245 000 kroner per 30. september 2022. I tillegg vil det tilkomme styrehonorar. Dette kostnadsnivået er bekymringsverdig. En kvart million kroner til ett medlem for to styremøter, to arbeidsmøter og presentasjon av mye allerede kjent og drøftet materiale kan ikke være i tråd med Stiftelsestilsynets oppnevningskriterier.

Stiftelsens anførsler

Stiftelsen (styrets flertall) har i det vesentlige anført:

- Stiftelsen er ikke enig i at Skills Økonomi AS er engasjert som forretningsfører, og derfor har oppnevningskompetanse etter vedtektene § 5. Det vises til at oppdragsavtalen med Skills Økonomi AS gjelder regnskapsoppdrag og at Wallin har

mottatt honorar i henhold til denne avtalen. Videre fremgår det av styrets vedtak fra 11. februar 2021 at Skills Økonomi AS er valgt som regnskapsfører. Det kan ikke legges vesentlig vekt på at Skills Økonomi AS er registrert som forretningsfører i Enhetsregisteret. Det er ikke fremlagt tilfredsstillende dokumentasjon for at stiftelsen har besluttet å velge Skills Økonomi AS til forretningsfører, men registreringer er derimot basert på en protokoll fra generalforsamlingen i foreningen TECOS. Registreringen skulle dermed vært avvist. Etter styrets mening er «forretningsfører», slik begrepet er ment i vedtektene der disse legger oppnevningmyndighet til «forretningsfører» noe annet enn den oppgaven Skills Økonomi AS har i stiftelsen. I vedtektene brukes begrepet «forretningsfører/daglig leder» som klart peker på at med forretningsfører menes den som står for den daglige ledelsen av stiftelsen. Skills Økonomi AS har ikke en slik oppgave. Stiftelsen viser også til at Wallin i første møte med styreleder selv betegnet seg mer som regnskapsfører, men at han også hadde noen ytterligere funksjoner som mottak av post, fakturering av leieforhold og attestering, godkjenning og betaling av regninger. Dette er i samsvar med den redegjørelsen styreleder mottok av det øvrige styret i første styremøte. Wallin har heller ikke tidligere gjort krav på at han som innehaver av Skills Økonomi AS kan oppnevne styremedlem. Dette viser at han ikke har sett på seg selv som forretningsfører med oppnevningskompetanse etter vedtektene § 5. Det er heller ikke registrert at dette er meddelt noen tidligere styrer.

- Stiftelsen peker videre på at Ivar Johan Wallin ikke har påberopt seg å være styremedlem før etter Stiftelsestilsynets siste vedtak om oppnevning av styremedlemmer. Det er ikke noe i hans forutgående opptreden som har tydet på at han har ansett seg for å ha en slik rolle. Wallin har blant annet utarbeidet to årsregnskap som er undertegnet av de respektive styrer, men disse har han selv ikke undertegnet. Han har også deltatt i styremøte sammen med nåværende styreleder uten å ha undertegnet styreprotokoll. Han har på intet tidspunkt påberopt seg å være styremedlem eller for øvrig gitt uttrykk for villighet til å påta seg styrevervet - med det ansvar som ligger i denne.
- Styret mener at Øivind Christophersen ikke er avsatt som styremedlem. Det er ikke rettet formell henvendelse til stiftelsens styre om at TECOS har avsatt Christophersen og valgt nytt styremedlem. Vedtaket i TECOS ekstraordinære generalforsamling 16. mars 2022 er bare en henstilling til Christophersen om å trekke seg fra vervet i stiftelsen. Av protokoll fra generalforsamling 6. oktober 2022 framgår at suspensjonen av Christophersen forlenges, men uten begrunnelse. I innkalling til ekstraordinær generalforsamling 10. mars 2022 er det redegjort for tre forhold som TECOS' styre mener er grunnlag for mistilliten overfor Christophersen. Christophersen har på sin side bestridt vesentlige deler av saksforholdet. Styret har dermed ikke funnet det godtgjort at Christophersen vesentlig har tilsidesatt sine plikter som styremedlem i stiftelsen, slik stiftelsesloven § 36, jf. § 29 andre ledd krever.
- Styret mener at det ikke foreligger bindinger mellom styreleder og de oppnevnte styremedlemmene som gjør at de ikke er habile som styremedlemmer.
- Det bemerkes at styret har godkjent styreleders honorarkrav i styremøte 20. mai 2022. Det inngikk ingen innsigelser i møtet. Protokollen viser at stiftelsen har godkjent en timepris på [redacted] kroner, ekskludert merverdiavgift. Timesatsen er lavere enn det som er normal timepris for slike tjenester i Oslo-markedet. Eventuell juridisk bistand utover styrelederrollen faktureres med en timepris på [redacted] kroner, ekskludert

merverdiavgift. Det bemerkes også at det har vært betydelig arbeid med å sette seg inn i stiftelsens formål og arbeid, og avklare hva som har skjedd i forbindelse med forvaltning, styre og ledelse. Videre har det vært arbeid med gjennomgang av avtaler og ansvarsforhold, samt regnskap. Per september 2022 har det påløpt 90 timer.

Stiftelsestilsynets innstilling i klagesaken

Stiftelsestilsynet har i sin innstilling i klagesaken vurdert klagen, men har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket.

Stiftelsestilsynets mener at det ikke har oppnevnt for mange styremedlemmer i stiftelsen. Skills Økonomi AS er etter tilsynets syn ikke «Forretningsfører» etter vedtektene § 5, og har dermed ikke rett til å oppnevne styremedlem til stiftelsen. Tilsynet viser til at klagerne ikke har dokumentert at stiftelsens styre har besluttet å velge Skills Økonomi AS som forretningsfører med oppnevningskompetanse. Etter tilsynets vurdering har det formodningen mot seg at tildelingen av en så viktig funksjon for stiftelsen nærmest har skjedd ved et «uhell», og uten at styreflertallet vet om det eller har vurdert det. Tilsynet har også lagt vekt på at Wallin, etter det styret opplyser, ikke har påberopt seg å være styremedlem i stiftelsen, eller har opptrådt som dette før etter tilsynets vedtak 29. september 2022. Opplysningene fra klager om hvilke oppgaver Skills Økonomi AS har hatt, kan etter tilsynets vurdering ikke reparere manglende styrebehandling. Tilsynet finner heller ikke at registreringen av Skills Økonomi AS som forretningsfører i Enhetsregisteret kan tillegges vekt. Tilsynet har vist til at registreringen har sin bakgrunn i en protokoll fra en generalforsamling i Foreningen TECOS, og at dette ikke kan ses på som dokumentasjon for at stiftelsen har valgt Wallin som forretningsfører.

Når det gjelder klagernes anførsel om at styret er uhensiktsmessig sammensatt, framholder Stiftelsestilsynet at stiftelsesloven § 29 første ledd ikke stiller krav til hvordan eller hvem tilsynets oppnevner. Tilsynet viser i denne sammenheng til at dersom vedtektene stiller kompetansekrav eller setter andre forutsetninger til styremedlemmene som skal velges, vil tilsynet tilstrebe å ta hensyn til disse på samme måte som oppnevningorganet selv. Vedtektene til den stiftelsen klagesaken gjelder setter imidlertid ingen krav til hvem som kan eller bør oppnevnes som styremedlemmer. Tilsynet har derfor vurdert det som hensiktsmessig for stiftelsen å gjenoppnevne styreleder Anne Helsingeng - ettersom hun allerede har lagt ned en stor innsats med å gjøre seg kjent med, og ta ansvar for, forvaltningen av stiftelsen. For de to øvrige styremedlemmene som skulle oppnevnes vurderte tilsynet at det var i stiftelsens interesse å følge anmodningen som kom fra styreleder, da hun ikke hadde vært involvert i konfliktene som hadde vært i og rundt stiftelsens styre tidligere.

Stiftelsestilsynet er ikke kjent med at det skulle være bindinger eller habilitetsmessige forhold mellom de tre oppnevnte styremedlemmene, og kan heller ikke se at klagerne har dokumentert eller for øvrig sannsynliggjort at det foreligger slike forhold.

Når det gjelder klagernes anførsel om kostnadsnivået i stiftelsen, kan ikke Stiftelsestilsynet se at dette er et forhold som kan gjøre vedtakene om oppnevning av styreleder og styremedlemmer ugyldig. Tilsynet har vist til at det er styret selv som fastsetter styremedlemmenes godtgjørelse, jf. Stiftelsesloven § 40. Tilsynet bemerker imidlertid at profesjonelle styremedlemmer koster. Det er nødvendig for stiftelsen å ha kompetanse i styret, særlig sett hen til den fastlåste konfliktsituasjonen som har vært i stiftelsen over lengre tid og at driften av stiftelsen krevet at styret har relevant kompetanse.

Når det gjelder klagerens anførsel om Øivind Christophersens styreverv, mener Stiftelsestilsynet at dette er uten betydning for klagesaken.

Kommentarer fra Øivind Christophersen

Øivind Christophersen har når det gjelder sitt eget styreverv anført:

- Han har aldri mottatt informasjon om at TECOS 21. mars 2022 opphevet hans mandat som representant for foreningen med umiddelbar virkning. Han har heller aldri mottatt begrunnelse fra TECOS om at han har tilsidesatt pliktene, er klart uegnet, eller ikke fyller lovens krav. TECOS har derimot fabrikkert udokumenterte påstander i ekstraordinær generalforsamling, som dessverre har villedet medlemmene til å stemme mot han. Før et kompetent styre for stiftelsen er etablert vil han bare akseptere en rettslig dom om at han må trekke seg fra styret. TECOS har bare rett til å avsette han dersom vilkårene i stiftelsesloven § 29 andre ledd er til stede.

Stiftelsesklagenemndas syn på saken

Det rettslige grunnlaget for Stiftelsestilsynets oppnevning av styremedlemmer i stiftelsen er stiftelsesloven § 29 første ledd, som lyder slik:

«Stiftelsestilsynet kan oppnevne styremedlem for en stiftelse når den er uten kompetent styre etter loven eller vedtektene».

Etter bestemmelsen kan Stiftelsestilsynet oppnevne styremedlemmer i en stiftelse som er *«uten kompetent styre etter loven eller vedtektene»*. I forarbeidene til loven er det forutsatt at tilsynet har kompetanse til å oppnevne manglende styremedlemmer, når det ikke er noen som etter vedtektene kan velge eller oppnevne styremedlemmer, jf. Ot.prp. nr.15 (2000-2001) kapittel 15, side 105. Dette innebærer at tilsynet kan oppnevne styremedlemmer i en stiftelse som er uten det antallet medlemmer som vedtektene fastsetter, jf. Gudmund Knudsen, *Norsk Lovkommentar*, note (160) til stiftelsesloven.

Ifølge stiftelsens vedtekter § 5 skal stiftelsen ha fem styremedlemmer. På vedtakstidspunktet 29. september 2022 hadde stiftelsen, med unntak av den oppnevnte styrelederen, bare to styremedlemmer, Terje Østmoe og Øivind Christophersen. Grunnen til det var at tre av fire vedtektsfestede oppnevningsorgan hadde trukket seg, slik at stiftelsen ikke hadde noen til å oppnevne tre av de fem styremedlemmene som stiftelsen skal ha etter vedtektene. Foreningen TECOS var eneste gjenværende oppnevningsorgan. TECOS oppnevner etter vedtektene § 5 to styremedlemmer.

Stiftelsesklagenemnda forstår partene slik at det er enighet om at antallet styremedlemmer i stiftelsen på vedtakstidspunktet 29. september 2022 ikke var i samsvar med vedtektene § 5 om at det skal være fem styremedlemmer. Det partene er uenige om, er om stiftelsen på dette tidspunktet hadde to eller tre styremedlemmer, utenom den midlertidig oppnevnte styreleder. At Stiftelsestilsynet, slik situasjonen var i stiftelsen på vedtakstidspunktet, hadde myndighet til å oppnevne styremedlemmer etter stiftelsesloven § 29 første ledd, er med andre ord ikke omstridt.

Kjernen i klagesaken, slik Stiftelsesklagenemnda forstår klagerne, er om Ivar Johan Wallin var styremedlem i stiftelsen da Stiftelsestilsynet fattet vedtak om fortsatt oppnevning av styreleder og oppnevning av to nye styremedlemmer ved vedtaket 29. september 2022, og ved forlengelse av disse oppnevningene ved vedtaket 27. mars 2023. Da det framgår av stiftelsens

vedtekter § 5 at stiftelsen skal ha fem styremedlemmer, vil i så fall vedtakene innebære at det ble oppnevnt ett styremedlem for mye.

Når det gjelder anførselene fra klagerne om at Øivind Christophersen er ekskludert fra TECOS og avsatt som styremedlem i stiftelsen, er dette ikke forhold som er av betydning for klagesaken. Denne saken gjelder utelukkende gyldigheten av Stiftelsestilsynets vedtak 29. september 2022 og 27. mars 2023 om oppnevning av styreleder Anne Helsingeng og de to styremedlemmene Siri Blegen-Skollerud og Lars Erik Hoel, og hvorvidt oppnevningen var i strid med vedtektene § 5. Om Christophersen er styremedlem reiser egne spørsmål som må tas opp i stiftelsens styre, og eventuelt tas videre til Stiftelsestilsynet som en egen sak.

Nemnda forstår klagerne slik at de mener at Ivar Johan Wallin er styremedlem i stiftelsen fordi han – etter klagerens syn – er forretningsfører i stiftelsen. Etter vedtektene § 5 første avsnitt oppnevner forretningsføreren ett styremedlem med varamedlem. Klagerne har vist til at Skills Økonomi AS, der Wallin er daglig leder, er registrert som forretningsfører for stiftelsen i Enhetsregisteret. Det er også vist til at Wallin har opptrådt som forretningsfører for stiftelsen. Flertallet i stiftelsens styre har på sin side vist til at Wallin bare har fått i oppdrag å være regnskapsfører for stiftelsen.

Stiftelsesklagenemnda vil bemerke at det å ha oppdrag som regnskapsfører i en stiftelse er noe annet enn å være stiftelsens forretningsfører eller daglige leder. Etter stiftelsesloven § 35 står daglig leder for den daglige ledelsen av stiftelsen. Vedtektene § 5 bruker i første avsnitt «forretningsfører» om den som har oppnevningsmyndighet, men i § 5 fjerde avsnitt likestilles «forretningsfører» med «daglig leder». Nemnda leser dermed vedtektene slik at de likestiller «forretningsfører» med «daglig leder», dvs. den som er gitt myndighet til å stå for den daglige ledelsen av stiftelsen. En regnskapsfører har et atskillig mer begrenset oppdrag. Et regnskapsføreroppdrag er begrenset til å føre regnskapet samt andre oppgaver som knytter seg til regnskapsførselen, se nærmere regnskapsførerloven av 18. juni 1993 nr. 109.

Det avgjørende for om Skills Økonomi AS er forretningsfører/daglig leder og dermed har myndighet til å oppnevne et styremedlem er den oppdragsavtalen firmaet har med stiftelsen. Stiftelsens styre har framlagt oppdragsavtalen av 20 mai 2022 som stiftelsen har med Skills Økonomi AS. Avtalen er betegnet som en «Avtale om levering av regnskapstjenester» og etter avtalen punkt 1 har Skills Økonomi AS påtatt seg å utføre «*bestemte oppgaver knyttet til regnskapsføring og lignende på vegne av Kunden*». I avtalen punkt 2 heter det at Skills Økonomi AS skal bistå kunden med bokføring, lønn og pensjon, fakturering, betaling og årsoppgjøret. Dette er typiske oppgaver knyttet til et regnskapsføreroppdrag. Stiftelsen har opplyst at det er i henhold til denne avtalen at Skills Økonomi AS har mottatt honorar.

Ut fra avtalen framstår det som klart at Skills Økonomi AS' oppdrag for stiftelsen er begrenset til å være regnskapsfører og ikke forretningsfører/daglig leder som gir myndighet til å oppnevne ett styremedlem. Dette endres ikke ved at Skills Økonomi AS i enkelte sammenheng selv likestiller det å være regnskapsfører med å være forretningsfører, så som i firmaets tilbud i e-post til stiftelsen 29. januar 2021 der det om oppdraget brukes uttrykket: «*regnskapstjenester som forretningsfører*». Ifølge opplysninger fra Brønnøysundregistrene ble Skills Økonomi AS v/daglig leder Wallin registrert som regnskapsfører i stiftelsen 26. juli 2021. Fra og med 22. oktober 2021 har Skills Økonomi AS vært registrert som forretningsfører. Registreringen i Enhetsregisteret er imidlertid ikke avgjørende for Skills Økonomi AS' rolle i stiftelsen i forhold til om firmaet har oppnevningsmyndighet. Registermeldingen er etter det opplyste fylt ut av Wallin selv, men riktig nok signert av Terje Østmoe og Øivind Christophersen, som på den tiden var styreleder og styremedlem i

stiftelsen. Vedlagt registermeldingen var en protokoll fra en generalforsamling i TECOS. Verken Skills Økonomi AS eller Wallin var nevnt. Det er ikke lagt fram protokoll fra styremøte eller annet vedtak i stiftelsen som viser at han er valgt til forretningsfører/daglig leder i *stiftelsen*.

Stiftelsesklagenemnda vil ellers tilføye at det ikke er framlagt dokumentasjon i saken som på noe tidspunkt betegner Wallin som styremedlem i stiftelsen og ut fra det opplyste har heller ikke Wallin rent faktisk opptrådt som et styremedlem i stiftelsen. Wallin har for eksempel ikke signert stiftelsens årsregnskap som styremedlem. I henhold til lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap mv. (regnskapsloven) § 3-5 første ledd skal samtlige styremedlemmer underskrive årsregnskapet og årsberetningen. Dette underbygger at Wallin ikke har hatt verv som styremedlem i stiftelsen.

Stiftelsesklagenemnda konklusjon er etter dette at Wallin ikke var styremedlem i stiftelsen da Stiftelsestilsynet traff vedtak om oppnevning 29. september 2022, eller senere forlenget oppnevningen i vedtak 27. mars 2023. Dette betyr at tilsynets vedtak om oppnevning av styreleder og to styremedlemmer i stiftelsen ikke var i strid med vedtektene § 5 om at stiftelsens styre skal ha fem styremedlemmer.

Når det gjelder klagernes anførsel om at stiftelsens styre er uhensiktsmessig og uheldig sammensatt, er Stiftelsesklagenemnda enig med Stiftelsestilsynet i at dette heller ikke kan medføre at tilsynets vedtak av 29. september 2022 og 27. mars 2023 er ugyldige. Ved oppnevning av styremedlemmer etter stiftelsesloven § 29 første ledd gjelder det riktignok at tilsynet må følge regler i vedtektene som stiller særlige kvalifikasjonskrav, krav om interessetilknytning eller andre særlige krav til styremedlemmene, jf. Knudsen/Woxholth: *Stiftelsesloven med kommentarer (2004)*, side 136. Slike særlige krav til styremedlemmene er imidlertid ikke fastsatt i denne stiftelsens vedtekter, og tilsynet er derfor ikke bundet av spesifikke kvalifikasjonskrav ved oppnevning av styremedlemmer. Stiftelsestilsynet har derfor en skjønnsmessig myndighet til å velge de styremedlemmene som stiftelsen etter tilsynets vurdering alt i alt er best tjent med. Nemnda kan ut fra det som er opplyst i saken ikke se at det er økonomiske bindinger mellom de tre oppnevnte styremedlemmene som skulle medføre at oppnevningen er ugyldig.

Avslutningsvis vil Stiftelsesklagenemnda dessuten bemerke at det klagerne mener om kostnadsnivået i stiftelsen, særlig knyttet til styreleders honorar, ikke er av betydning for klagesaken. Stiftelsens styre fastsetter selv styremedlemmenes godtgjørelse i tråd med stiftelsesloven § 40 første ledd første setning. Det er først dersom godtgjørelsen er *«urimelig høy»* at Stiftelsestilsynet kan sette ned godtgjørelsen, jf. bestemmelsens andre setning. Dersom et styremedlem er uenig i godtgjørelsen av et annet styremedlem må dette tas opp i stiftelsens styre, og eventuelt tas videre til Stiftelsestilsynet, som en egen sak.

Stiftelsesklagenemnda finner etter dette ikke grunnlag for at Stiftelsestilsynets vedtak 29. september 2022 og 27. mars 2023 må anses ugyldige.

Vedtak

Stiftelsesklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 19. juni 2023

Gudmund Knudsen
Leder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur